

Ik zie, ik zie ...
Een dodelijk dilemma

Ik zie, ik zie ...

Een dodelijk dilemma

Jos Kremers

Auteur: Jos Kremers

Coverontwerp en uitvoering: Jos Kremers

Redactie: Confrontaal – Marjolein Stam

ISBN: 9789403813011

© Jos Kremers, 20259

1

Op school gaat het niet zo goed.

Rekenen is nog wel aardig, maar de alfavakken zijn een drama.

In Nederlands is Sander slecht, Engels met een voldoende op de ondergrens en geschiedenis en maatschappijleer beiden een dikke onvoldoende. Het boeit hem gewoon niet.

In de aula zit hij vaak alleen. Hij heeft niet echt goede vrienden. Er zijn wel genoeg klasgenoten waar hij regelmatig dingen mee doet buiten school om, maar om die vrienden te noemen gaat veel te ver.

Vrienden, zo denkt hij, zijn mensen die je je diepste gevoelens toevertrouwt, met wie je je toekomstplannen en je mislukkingen deelt en die ondanks alles toch van je blijven houden. Gewoon, om wie je bent. Die heeft hij niet.

Sander de Vries is veertien. Op het eerste gezicht een normale tiener en voor de meeste mensen ook normaal in de rest van hun belevingswereld. Sander heeft echter zelf wel een probleem. Soms ziet hij dingen die andere mensen niet zien. Dingen die verder gaan dan een gevoel. Dingen die niet zichtbaar zijn, maar die zich manifesteren.

In zijn hoofd is het echter volkomen helder. De beelden zijn zo scherp dat elk detail zichtbaar is. En het doet pijn. Zijn hoofd voelt dan aan alsof het uit elkaar spat. Het bonkt, het brandt en het

schuurt. Zijn ogen doen pijn, hij moet ze dichtknijpen om niet om te vallen. Duizeligheid is ook een symptoom.

Als het wat langer aanhoudt, wordt hij er ook duizelig van.

Gelukkig gebeurde het niet zo heel vaak. Voor zover hij kon nagaan is het in zijn hele leven maar drie of vier keer gebeurd. Hij weet niet waarom, maar het overvalt hem. Geen waarschuwing vooraf, geen apart gevoel in zijn buik en ook niet in zijn hoofd. Hij kijkt iemand aan, een bekende, een vreemde, het maakt niet uit, en dan plotseling komt het. De beelden. Het gevoel dat hij moet overgeven, de pijn in zijn hoofd.

Vandaag weer. Hij kijkt naar Ruben Vrijman, een jongen bij hem op school. Niet in zijn eigen klas, maar een jaar hoger.

Ruben is een beetje vreemd. Ook altijd alleen, net als Sander, maar met een waas van iets slechts om hem heen. Er is eigenlijk geen aanleiding om hem aan te kijken, hij heeft niets met die jongen en kent hem enkel via andere leerlingen. Maar Sander kijkt hem aan, echt kijken is het, niet alleen maar zien, maar meer waarnemen en voelen.

Hij kan het niet vermijden. De beelden komen zo plotseling en zijn zo indringend dat hij zijn ogen even moet dicht moet doen. De beelden gaan door, ook met zijn ogen dicht. Hij moet ze zien, hij kan zich er niet aan onttrekken. De beelden focussen op het centrum en worden waziger naar de buitenranden toe. Helemaal aan de buitenkant is dan alleen nog maar een vage kleur en vorm te zien.

Het is zonnig en behoorlijk warm. Sander ziet Ruben lopen door een hem onbekende straat. Lopen is het trouwens niet, hij slentert.

Met zijn handen in de zakken van het vest kijkt Ruben enigszins spiedend om zich heen. Waarom lijkt dit een spiedende blik denkt Sander? In de verte komt iemand hem tegemoet. Sander kan niet zien of het een jongen of een meisje is. Of misschien wel een man of een vrouw. Langzaam nadert die persoon Ruben. Die persoon doet eigenlijk helemaal niets, behalve lopen dan. Geen vreemde bewegingen, geen gesprek, geen oogcontact, helemaal niets van dat al. Dan plotseling, de ogen van Sander registreren dat haarscherp, haalt Ruben vanuit de zak in de hoody een mes tevoorschijn. Een lang dun mes. Sander vraagt zich zelfs af hoe zo'n lang mes wel in de zakken van een hoody past.

Ruben beweegt zich omzichtig in de richting van de ander, pakt het mes in zijn vuist zo stevig vast dat de knokkels wit worden en brengt de arm naar achteren, in een aanvalshouding.

Dan is het plotseling afgelopen. De beelden zijn ineens weg, zijn buik en hoofd voelen weer normaal, de misselijkheid is verdwenen en zijn ogen staan weer helder.

Hij kijkt nu naar Ruben met normale blik en ziet niets bijzonders. Ruben kijkt nietszeggend voor zich uit, geen rare of nare uitdrukking in zijn ogen, geen blik waarbij je denkt dat Ruben in zijn hoofd hetzelfde beleeft, dat zou zichtbaar zijn. Nee, de normale blik van een schooljongen, niets om je zorgen over te maken. Hoe moet Sander hiermee omgaan? Moet hij zijn ervaringen met iemand delen? En met wie dan? En hoe moet hij dit vertellen?

Het klinkt allemaal ongeloofwaardig als hij het voor de spiegel aan zichzelf vertelt. De vertwijfeling in zijn stem is duidelijk. Nee, hij vertelt het aan niemand. Een veertienjarige jongen kan nou eenmaal niet zulke verhalen hebben, dat is abnormaal.

Maar zijn gave, nee, zijn vervloeking is dat ook.

Sander schudt zijn hoofd. Het is beter alle verhalen voor zichzelf te houden. Wat als ze hem niet serieus zouden nemen? Hij zou nog gevaar kunnen lopen! En gepest worden op school is echt niet leuk, hij ziet daar genoeg voorbeelden van.

*

Twaalf maanden later.

Sander fietst naar school. Het is mooi weer. Ruim twintig graden, een lekker zonnetje, weinig wind. Het voelt alsof de zomer nu echt aan de poort rammelt.

In de verte ziet hij de school. Er heerst schijnbaar veel rumoer. Er staan ook twee politieauto's voor de poort, en wel tien agenten op verschillende punten op het plein bij alle deuren.

Wat is er in hemelsnaam gebeurd? Snel fietst hij verder, maar op weg naar de fietsenstalling wordt hij tegengehouden door een agent.

‘Je mag hier niet komen. Je kunt je fiets langs de straat zetten en zorg ervoor dat hij goed op slot staat.’

‘Wat is er gebeurd? Waarom mag ik niet naar de fietsenstalling?’

‘Dat hoor je straks in de klas wel. Ga nu maar gauw en waarschuw ook anderen dat ze hier niet mogen komen.’

‘Dames en heren, als jullie willen gaan zitten en even je mond kunnen houden, zal ik uitleggen wat er aan de hand is.’ Mijnheer Wolfsen klinkt gedecideerd. Hij heeft een natuurlijk overwicht over zijn leerlingen, maar in dit geval is dat niet zo belangrijk, iedereen is veel te nieuwsgierig.

‘Vanmorgen is er iets ernstigs gebeurd. Op weg naar school heeft een leerling van klas 3a iemand aangevallen en met een mes gestoken. Waarom hij dit deed, is niemand duidelijk, de politie is dat aan het uitzoeken. Daarom zijn ze ook op school. Hij heeft na zijn daad zijn fiets in de fietsenstalling gezet, ze doen daar onderzoek en daarom mogen jullie daar nu niet komen, ze doen daar onderzoek. We weten niet wie hij heeft aangevallen en hoe die persoon er aan toe is. Daar zeggen ze nu nog niets over. De leerling is aangehouden en naar het politiebureau overgebracht. Ze houden ons op de hoogte als zich nieuwe ontwikkeling voordoen die voor de school van belang zijn.’

Mijnheer Wolfsen kijkt de klas rond. Blijkbaar heeft niemand iets te vragen of zijn ze zo overdonderd dat ze sprakeloos zijn. Zelfs met elkaar kabbelen doen ze niet en dat is iets heel bijzonders.

De beelden doemen weer in zijn hoofd op. Nu zijn het herinneringen en is het geen nieuw visioen. Weer herinnert hij zich het visioen van een jaar geleden. Hoe hij in aula zat en naar Ruben keek, gekleed in zijn donkere hoody, wachtend op die iemand die naar hem toeliep en dan de dreiging met het mes.

Hij krijgt er koude rillingen van. Sander heeft niet gezien wie die andere persoon was, hij weet niet of het een man of een vrouw is of

een van de schoolkinderen. Gaat Ruben elke dag samen met iemand anders naar school of is hij alleen? Hij moet dat straks maar eens vragen aan iemand uit zijn klas.

Zijn visioen krijgt nu wel een heel andere lading, daar is hij zich terdege van bewust. Maar verandert er nou iets voor hem? Moet hij nu tegen de politie gaan zeggen wat hij vorig jaar heeft gezien? Zullen ze hem dan geloven of denken ze dat hij een sensatiezoeker is?

Misschien is het beter om niets te zeggen. Wat hij te gezien heeft zijn toch geen feiten. Hij heeft een visioen gehad en dat is nu uitgekomen.

De politie deelt een week later wat onderzoeksresultaten met de school. Het resultaat van die aanval is hebben ze al op het nieuws gehoord.

Ruben Vrijman heeft een jonge vrouw aangevallen. Zomaar, zonder enige aanleiding. Voor zover men vast kan stellen, heeft hij furieus op de vrouw ingestoken. In totaal zijn twaalf steekwonden geteld en enkele daarvan waren op zichzelf al fataal. 'Toen de vrouw viel moet ze al dood zijn geweest' zei mijnheer Wolfsen.

Totaal van slag zoeken alle kinderen elkaar op, op het schoolplein. De een heeft nog sterkere verhalen dan de ander, en iedereen weet iets anders te vertellen. Sander heeft al snel door dat het allemaal giswerk is en doet niet mee aan die discussies. Hij heeft het veel te druk in zijn hoofd. Het laat hem niet los. Hoe kan het dat hij die aanslag al een jaar geleden heeft gezien? Hoe kan hij dingen zien die nog niet gebeurd zijn?

2

Vijf jaar later.

Sander is ongelukkig. Soms, als hij weer een visioen heeft gehad, bekruipt hem het onbehaaglijke gevoel dat hij iets moet doen, maar hij weet niet wat. Na die situatie met Ruben is het nog drie keer voorgekomen dat hij een visioen had, altijd met een gewelddadige afloop. Steeds gevolgd door exact dezelfde gebeurtenis die hij had gezien.

Een keer gebeurde het al binnen twee weken, maar bij de andere keren duurde het langer dan een half jaar. Hij heeft zelfs het gevoel dat een ervaring uit zijn vroege jeugd, hij denkt dat hij toen ongeveer drie jaar oud was, pas op zijn achttiende uitkwam.

Dat was nog een zeer heftige beleving ook. In de krant las hij het bericht dat een jonge vrouw door haar vriend op een drukke weg opzettelijk voor een snel rijdende auto was geduwd. De vrouw was onmiddellijk overleden, maar de bestuurder van de auto waar ze voor was geduwd verloor toen de macht over het stuur, kwam op de verkeerde weghelft en botste met nog steeds hoge snelheid op een tegenligger. Bij dat ongeluk kwamen nog eens drie mensen om.

Hij zag op heel jonge leeftijd dit voorval. Het heeft hem nooit helemaal losgelaten. Af en toe komen de beelden van zijn visioenen terug in zijn dromen. Soms ook als hij rustig aan tafel zit te werken of als hij een boek aan het lezen is. Wel steeds op rustige momenten, als hij ontspannen is en zich nergens zorgen over maakt.

Hij kent de jongen die de vrouw voor de auto had geduwd niet, maar toen hij een foto van hem in de krant zag staan kreeg hij meteen weer dat nare gevoel in zijn buik. Nu komt er geen visioen, de gebeurtenis heeft tenslotte al lang geleden plaatsgevonden, maar herkenning is er wel.

Sander denkt dat hij iets moet doen. De gebeurtenissen zijn te heftig om te negeren.

Maar wat kan hij doen? Als hij naar de politie gaat, zal niemand hem geloven. Trouwens, wat kunnen ze doen als ze hem wel zouden geloven? Als hij naar een priester gaat zal hem worden gezegd dat het vanzelf overgaat als hij maar genoeg bidt. Als hij naar een psychiater gaat, wordt hem uitgelegd dat dit bij de meeste mensen wel eens voorkomt en dat het niets bijzonders betekent.

Of niet?

In gedachten loopt hij weer alle mogelijkheden nog eens na. Hij besluit dat er toch iemand moet zijn aan wie hij zijn verhaal kan vertellen. De politie valt natuurlijk af. Als die al luisteren en hem geloven kunnen hem het leven zuur te maken met hun uitleg van de situatie. Dan sturen ze hem naar allerlei 'geleerden' die zich uit zullen spreken over zijn gave. Die hem verwarren met allerlei officiële perikelen en in zinloze gesprekken. Nee, daar heeft hij geen zin in. En hij wil iemand spreken die gebonden is aan een geheimhoudingsplicht. Dan blijft een priester of een arts over.

Nou, veel keus is er dus niet. Een priester kan hem niet helpen dus moet het een psychiater worden. Geen psycholoog, een psychiater is altijd een arts, een psycholoog niet.

Maar wat wil hij dan bereiken? Hij heeft, voor zover hij dat zelf kan beoordelen, geen problemen met zijn hoofd. Hij vindt zichzelf gezond van lichaam en geest en een arts zal dat alleen maar kunnen beamen. Waar moet hij dan naartoe met zijn vragen? Een medium misschien? Daar heeft Sander weinig vertrouwen in. Hij realiseert zich wel dat je iemand eerst moet leren kennen voordat je een dergelijke ervaringen deelt. Maar hij MOET er met iemand over praten voordat het een echt probleem voor hem wordt.

Er is misschien nog wel iemand met wie hij kan praten. Sander heeft het eigenlijk nooit eerder overwogen, maar misschien kan zijn moeder hem helpen. Ze weet dat er iets is dat hem dwars zit en zeker in de periodes dat hij de visioenen heeft, is zijn gedrag soms wel wat anders dan normaal.

Zijn moeder heeft hem vaak genoeg gevraagd wat er mis was als hij weer een visioen had. En ook als weer eens een van die visioenen bewaarheid werd. Hij is dan vaak heel erg van slag en altijd komt dan de vraag weer terug met wie hij erover kan praten.

*

‘Mam, heb je even tijd?’ Sander kijkt zijn moeder aan die met de was bezig is, ‘ik wil graag even met je praten over iets wat me dwars zit.’

Sanders moeder kijkt hem aan. Dit is een ongebruikelijke vraag voor haar zoon. Die dopt altijd zijn eigen boontjes en komt met vragen, van welke aard dan ook, nooit bij zijn ouders. Niet dat hij

zijn ouders niet vertrouwt, nee, maar zijn problemen horen bij hem, vindt hij en niet bij zijn ouders.

Zijn moeder denkt dat te begrijpen. Kinderen zijn in de puberteit tenslotte altijd bezig met grote vragen. Wie ben ik? Wat wil ik? Wat kan ik? Het hoort bij de zoektocht naar de eigen identiteit en daarbij kun je je ouders missen als kiespijn.

‘Ik wil je even wat vragen mam.’ Schoorvoetend begint Sander zijn verhaal. ‘Je weet dat er al sinds mijn allervroegste herinneringen iets anders bij mij is dat er niet is bij andere kinderen. Tenminste, dat zie ik in je ogen en je vragende blik. Ik vind het erg fijn dat je me nooit hebt uitgehoord over wat er met me aan de hand is. Dat had ik je toen niet kunnen vertellen. Dat je probeerde te weten te komen wat er mis was, is normaal denk ik, maar dat je nooit doorvroeg toen ik het er moeilijk mee had, waardeer ik echt.’ Hij kijkt even naar de reactie van zijn moeder, ziet haar vragende en aandachtige blik en vertelt verder. ‘Het is vreemd, dat weet ik, maar ik zal proberen uit te leggen wat er dan met me aan de hand is.’

‘Vertel me wat je kwijt wilt, jongen, ik luister.’

‘Soms zie ik dingen mam.’ Sanders ogen krijgen een vochtige waas als hij het vertelt. ‘Ik zie dingen die er niet zijn. Ik bedoel niet dat ik waanvoorstellingen of zoiets krijg, nee, het zijn een soort visioenen. Het gebeurt altijd helemaal onverwachts, op rustige momenten. Als ik iets aan het lezen ben, als ik tv-kijk of rustig op een bankje in de aula op school zit. Het komt dan als een volslagen verrassing.’ ‘Kun je me uitleggen wat je dan ziet? Zijn het een soort dromen of is het iets onbeschrijflijks, iets wat geen vormen, kleuren of iets anders bekends heeft?’

Zijn moeder probeert rustig te blijven, maar je kunt aan haar zien dat ze ongerust wordt.

‘Ja mam, ik kan je precies zeggen wat ik zie.’ Even bekruipt hem de gedachte niet verder te praten, maar toch gaat hij verder. ‘Het gebeurt dus op rustige momenten, maar wel altijd als ik naar iemand kijk.’ Hij aarzelt even. ‘De persoon die ik dan zie, begint zich dan plotseling alsof ik naar een film kijk. Die andere merkt daar zelf niets van, die ziet me waarschijnlijk zelfs niet, maar de film speelt zich in mijn hoofd verder af.’ Hij stopt even, drinkt wat water en gaat verder met zijn verhaal. ‘Het kan iedereen zijn hoor, man, vrouw, jongen, meisje, het maakt niet uit, die komt dan in een verwarrende situatie terecht en begaat ineens een zware misdaad.’ Nogmaals hapert zijn stem. Hij moet weer even wat drinken en iets wegslikken. ‘Soms steekt die persoon iemand neer, soms duwt hij of zij plotseling iemand voor een snel rijdende auto, soms gebeuren er andere dingen, maar altijd vallen er dodelijke slachtoffers. Soms is er maar een slachtoffer, maar het is ook voorgevallen dat er vier mensen omkwamen.’

‘Wow, dat lijkt me een heel heftige ervaring Sander.’ Zijn moeder kijkt hem recht in de ogen. ‘Dat zal iedere keer een ontzettende schok geven, dat begrijp ik.’ Ze denkt even na, terwijl Sander verwachtingsvol naar haar opkijkt. ‘Maar weet je, de dingen die je dan ziet, gebeuren alleen maar in je hoofd, hè. De persoon waar het over gaat, is dan bij je en kan dat dus niet in het echt doen. Waarom raak je daar dan zo door van streek?’

‘Dat is het vreemde er aan, mam. Altijd, en ik bedoel dus in alle gevallen, gebeurt dat voorval later ook in het echt. Soms na een

week, maar het duurt soms ook wel een paar jaar voordat het echt gebeurt. Maar altijd komt mijn wat ik zag uit. En altijd zijn er slachtoffers mam, echte doden zijn het. En meestal ken ik die niet, heb ik ze nog nooit gezien of gesproken, weet ik helemaal niet van hun bestaan. Dat zijn ook de momenten dat ik het meest van streek ben. Dan begin ik te denken dat er misschien iets is wat ik had moeten doen om te zorgen dat die werkelijkheid niet kon gebeuren. Dat ik met iemand had moeten praten, met iemand overleggen die had kunnen voorkomen dat het in het echt zou gebeuren.'

Sander lijkt met zijn gedachten even helemaal in zijn eigen wereld. Hij staart voor zich uit, maar ziet niets.

'Daar moet ik ook even over nadenken hoor, wat je nu zegt, heb ik niet zien aankomen.'

Ze heeft tranen in haar ogen. Ze begrijpt wat Sander vertelt, ze begrijpt de overweldigende onzekerheid van hem en snapt dat hij hier vragen over heeft. Dat hij niet weet hoe hij hiermee moet omgaan.

'Je hebt ongetwijfeld al nagedacht met wie je daar over zou kunnen praten.' Ze kijkt hem indringend aan en ziet zijn twijfel. 'Dit is iets wat je niet alleen kunt, jongen. Er moet iemand komen die je hierin begeleidt. Als je hier te lang alleen mee doorgaat, ontwikkel je een trauma waar je nooit meer vanaf zult komen. Nu dit al vaker is gebeurd bestaat er natuurlijk ook geen aanleiding om te denken dat dit zou kunnen stoppen. Hier moeten we iets aan gaan doen.'

Het valt Sander op dat zijn moeder het woord 'we' gebruikt. Dat doet hem goed. Hij ziet nu dat zijn moeder hem begrijpt en wil meehelpen aan het omgaan met zijn ervaringen.

'Ik heb al zo veel nagedacht over met wie ik kan praten', zegt hij 'maar steeds weer is het hetzelfde rijtje en van de mensen die ik bedenken, geloof ik niet dat er een bij is die het zou begrijpen. Steeds weer vraag ik me af hoe de reactie van anderen zal zijn op mijn verhaal en steeds weer kom ik met het antwoord dat ze me niet zullen begrijpen of, als dat al wel zo zou zijn, dat ze niets kunnen of willen doen, omdat ze geen actie kunnen ondernemen op iets zo ongrijpbaars.'

'Ik ben bang dat je gelijk hebt. Ik ga met je meedenken over wie je hiermee kan helpen.'

'Dat is goed, maar ik wil niet dat je dit aan iemand vertelt zonder dat ik het weet.' Sander lijkt een beetje opgelucht nu er iemand is met wie hij over zijn grote geheim kan praten. En dan ook iemand die hij onvoorwaardelijk kan vertrouwen.

Ze blijven allebei nog een tijdje zitten, ieder verzonken in de eigen gedachten, nadenkend over de volgende stap voor hulp voor hem.

3

Een paar jaar later.

Sander gaat samenwonen met Lea. Ze kennen elkaar al sinds de basisschool, hadden toen eigenlijk nooit zoveel oog voor elkaar, maar toch is op een bepaald moment de vlam overgeslagen. Lea is een rustige vrouw, best wel behoorlijk volwassen voor haar leeftijd. Ze doet zelden iets onbezonnens. Sander en zij zijn stapel op elkaar.

Maar Sander heeft wel dat grote geheim. Hij heeft haar nog nooit vertelt over zijn gave. Bang om dat met Lea te delen. Niet omdat hij haar niet vertrouwt, nee, het is meer omdat hij bang is dat dit tussen hen in komt te staan. Wat als Lea dat niet kan begrijpen wat voor impact dat bij hem heeft?

Ze wonen aan de rand van de stad, een buitenwijk met voornamelijk jonge mensen, in een starterswoning die ze over vijf tot tien jaar kunnen inruilen voor een groter huis, beter passend bij hun toegenomen welvaart en carrièregroei. Het wachten is nu op een baby, zoals bij veel van hun leeftijdsgenoten.

Ze hebben een prima contact met hun burens. Peter en Lara Versveld hebben een kind. Een jongetje, Robbie, nu vijf jaar oud, met blonde, halflange krullen, een fijn gezichtje en een voor zijn leeftijd krachtige uitstraling. Als dat jongetje ergens bij iemand binnen is, weet ook iedereen dat.

Sander en Lea wonen daar nu anderhalf jaar. Ze hebben beiden een fulltime baan, hun gezamenlijk inkomen is dus riant. Sander is een soort financieel genie en heeft een hoge functie bij een bank in de stad, Lea is directiesecretaresse bij een groot bouwbedrijf. Het ontbreekt hen aan niets. Nou ja, bijna niets. Ze willen nog steeds erg graag een baby te krijgen, het wil alleen nog niet zo erg lukken. Lea is al een hele tijd geleden gestopt met de pil, maar het wil nog niet. Ze denken er zelfs over om te laten onderzoeken of er iets mis is.

Het is een mooie zomerdag. Ze hebben afgesproken die middag naar Peter en Lara te gaan en daar te barbecueën. Dat doen ze wel vaker, bijkletsen over de wederzijdse perikelen, het werk, het weer en de voetbalclubs. Sander is een groot fan van Feyenoord terwijl Peter een Ajaxhart heeft. Het levert voldoende stof op om de hele dag te discussiëren. De dames matchen ook goed en praten honderduit over de inrichting van hun huizen, de modetrends en over Robbie.

Rond vier uur gaan ze naar de burelen. De barbecue staat al op het terras, maar er zit nog geen leven in. Ze nemen eerst wat te drinken en Peter laat vol trots zijn nieuwe golfset aan Sander zien. ‘Een 12-delige set stalen clubs van Ben Ross met grafiet steel’ zegt hij enthousiast. ‘Alles in een luxe draagtas.’ Sander golft niet en heeft er dus niet veel verstand van. Hij is blij voor zijn buurman dat die er zo gelukkig mee is.

Peter is een fanatiek golfer en speelt zelfs zonder handicap. Hij is een van de betere golfers op de club.

Robbie zit binnen tv te kijken of te gamen. Als vijfjarige kan hij al heel goed overweg met allerlei gameconsoles en is daarbij Peter vaak te slim af als ze samen spelen. Sander heeft nog nooit met Robbie gespeeld, hij houdt niet van gamen. Tijdverspilling noemt hij het.

Robbie komt naar buiten gelopen. Hij loopt naar zijn moeder en zegt ‘Mam, ik wil drinken.’

‘Ik pak dadelijk iets voor je, als de grote mensen ook iets hebben.’

Robbie kijkt het kringetje rond, aandachtig zijn blik richtend op Lea en Sander.

Op het moment dat hij hem aankijkt, begint Sander meteen te rillen. Hij voelt een visioen opkomen. O mijn god, denkt hij, waarom nu en hier?

Hij kan het niet stoppen. Hij moet kijken naar het visioen. Ogen dicht helpt ook niet, dat versterkt juist visuele waarneming. Ook nu weer is het centrum van het beeld scherp, de rest minder of niet.

Robbie loopt door de toegangsdeur van een groot gebouw. Aan beide kanten van de grote dubbele deur staat iemand in uniform. Als Robbie vlak bij de deur is, houden beide uniformen een helft van de deur open, Robbie loopt exact in het midden door de grote opening. Een grote zaal wordt zichtbaar. Links en rechts zijn rijen met stoelen en banken opgesteld en in het midden blijft een breed pad over dat naar het podium in de verte gaat. Hij loopt met een soort militaire pas, de armen zwaaiend en de benen bij elke stap omhoog schoppend. Het is doodstil in die zaal, niemand durft zelfs maar te keuchen.

Robbie loopt het podium op en neemt plaats achter een kathedr, een spreekgestoelte in heel fijngesneden mahonie met geëlaboreerde versieringen aan

de buitenzijde. Op deze kathedraal zijn dat geen religieuze versieringen zoals in de meeste gevallen, maar hebben ze duidelijk een politieke betekenis. Sander kan die niet thuis brengen, maar de duidelijkste afbeelding is er een van een persoon die de armen voor de borst kruist en een kleine buiging met het hoofd maakt.

Robbie gaat achter de kathedraal staan, reikt met zijn rechterhand naar zijn hoofd en neemt de pet, ook met een militaire grandeur, af en legt die voor zich neer op het blad.

Hij begint te spreken.

Plotseling is het visioen afgelopen. Sander kijkt verbaasd om zich heen. Blijkbaar heeft niemand gemerkt dat er iets gebeurde, niemand let op hem. Vaag ziet hij nog dat Robbie zijn gezicht afkeert van hem en weer naar binnen loopt. Zijn moeder achter hem aan om wat te drinken te pakken. Peter is nog steeds druk bezig uitleg te geven over zijn golfclubs en Lea volgt nu ook zijn uitweidingen. ‘Hoe ver kun je met die grootste stok de bal wegslaan?’ vraagt ze, quasigeïnteresseerd.

‘Ik denk dat ik met de driver ongeveer 150 meter haal’ is zijn antwoord. Lea weet niet of dat veel of weinig is en blijft dus wat aan de veilige kant met haar ‘nou nou, niet gek.’

Sander weet niet wat hij van zijn visioen moet denken. Dit was zo afwijkend van alles wat in het verleden te zien was, dat hij geen idee heeft waar het op slaat.

Vroeger was er altijd een gewelddadige scene te zien in een visioen, nu was daar geen sprake van. Dit leek alsof een

hooggeplaatst persoon de menigte in de zaal een toespraak geeft. Een toespraak met een politiek karakter, daar is Sander wel zeker van, maar in welke hoedanigheid Robbie daar stond is hem nog niet duidelijk. Nee, het lijkt alsof dit visioen nog niet voorbij is. Of dat het zelfs nog niet eens begonnen is. Wat vreemd, een visioen in verschillende afleveringen. Zou dat het zijn? En wat is dan de boodschap? Is er überhaupt wel een boodschap?

Sander besluit om Robbie voorlopig zoveel mogelijk te mijden. Hij beseft dat hij hem niet altijd kan ontlopen, nee, als bevriende burens zie je elkaar en zeker omdat de band met Robbies ouders goed is.

‘Wil je al een steak?’ Peter blijkt al aan het barbecueën te zijn.

‘Ja, en niet te lang bakken alsjeblieft, hij mag gerust nog rood zijn.’

‘Neem zelf alvast wat van dat andere spul op tafel, daar staan ook de sausjes voor bij het vlees.’

Langzaam verdwijnt het verwarde gevoel bij Sander en ze raken allemaal in een geanimeerd gesprek. Na een goed uur dacht Sander zelfs niet meer aan zijn visioen. Later vroeg hij zich nog wel eens af of Robbie iets had meegekregen van zijn ervaring. Dat is hem nooit duidelijk geworden.

‘Ik ga even kijken of met Robbie alles nog goed gaat.’ Lara loopt naar binnen en ziet Robbie slapend op de bank liggen. De tv nog aan op Comedy Central, maar ‘zijn’ programma was al afgelopen. Zachtjes loopt ze op hem toe en tikt hem op zijn arm. ‘We zijn bezig met het eten Robbie’ zegt ze zacht. Robbie reageert door langzaam zijn ogen open te doen en zijn moeder met een vragende blik aan te kijken.

‘Wat zeg je, mam?’

‘Als je honger hebt, kun je wat eten komen halen. We hebben ook de saucijsjes die je zo lekker vindt.’

‘Heb je ook stokbrood? Dat vind ik ook heel lekker.’

‘Ja hoor, met die lekkere boter erbij.’

Lara loopt weer terug naar het terras, even later gevolgd door Robbie die nog wat in zijn ogen wrijft om alle slaapkabouters, zo noemt hij het zand in zijn ogen, weg te werken.

Hij komt het terras oplopen. Zijn ogen zoeken meteen de blik van zijn vader.

‘Wil je een worstje Robbie? Ik zal er een voor je bakken.’

Robbie kijkt even recht in de ogen van Sander. Het lijkt nietszeggend, maar toch begint het visioen plotseling weer.

Het begint op precies het moment dat het vorige visioen eindigde.

Robbie begint te spreken op zijn kathedr. Het wandkleed achter hem is van een soort paars fluweel met schuine, gele strepen en rode bloemen. Niet veel, maar op de hele voorzijde waren drie rode bloemen zichtbaar. Het vloekt enorm bij die andere kleuren. Sander krijgt het idee dat die bloemen iets symboliseren, maar heeft er geen idee van wat dat dan wel kan zijn.

Hij kan niet horen wat Robbie zegt. De geluidsverbinding is niet erg goed, denkt hij nog. Wel ziet hij dat de mensen in de zaal regelmatig luid applaudisseren. Een teken dat de toespraak van Robbie hen bevalt.

Plotseling stopt de toespraak. Robbie doet een stap terug van de kathedr, vouwt zijn beide handen gekruist over zijn borst en maakt een lichte buiging. Met dezelfde militaire pas die hij had toen hij binnenkwam, loopt hij nu de

zaal uit. De mensen aan weerszijden van het middenpad buigen licht het hoofd als Robbie passeert.

Hij loopt weer door die grote deuropening naar buiten, de felle zon in, maar laat niet merken dat zijn blik even wegvalt, doordat de zon fel in zijn ogen schijnt. Een auto wacht op hem. Een grote limousine met donker getint glas. Je kunt niet naar binnen kijken, je kunt niet zien wie er in die auto zit.

De auto rijdt weg, zijn blikveld uit.

Het visioen is weer gestopt. Sander vindt dat wel irritant, telkens als er iets schijnt te gebeuren is de aflevering weer afgelopen. Hij begrijpt nog steeds niet wat er gebeurt. Waarom krijgt hij deze visioenen? Wat betekenen ze?

Lea heeft nu wel iets gemerkt aan hem.

‘Je was een beetje afwezig schat, zit je ergens mee? Is er iets op het werk?’

‘Nee hoor, er is niets aan de hand. Ik dacht wel even over het werk, maar problemen zijn daar niet.’

‘Je werk hoort thuis op je werk te laten, jongen, daar hoort het thuis.’

Sander knikt en wil er verder niet meer over praten.

4

Sander ligt 's nachts wakker van zijn visioenen. Twee op een dag is ook voor hem nieuw. En twee keer heel raadselachtig. Wat wordt er nou eigenlijk verteld in dit verhaal? Wat moet hij hiermee?

Zijn gedachten dwalen alle kanten op, de burens en hoe die leven, hun kind dat er zo lief uit ziet. Zijn moeder die de enige is die zijn geheim kent, zijn vrouw die nog steeds van niets weet, maar die hij ook een keer zal moeten inlichten als dit vervolgd wordt.

Langzaam voelt hij dat de slaap zich toch aandient. Zijn oogleden worden zwaar. Totdat ...

De limousine rijdt weg. Het lijkt nu alsof Sander op de achterbank zit, naast Robbie. Die reageert niet op zijn aanwezigheid, Sander betwijfelt of Robbie hem kan zien. Het voorcompartiment van de auto wordt van de achterkant gescheiden door een dichte wand met een luikje.

De bestuurder kan niet zien wat er in het achterdeel van de auto gebeurt en de passagiers achter zien niet wat er voor hen gebeurt. Robbie raadpleegt een dossiermap die hij uit een verborgen vak haalt. Hij bladert door verschillende documenten, kijkt aandachtig naar enkele afbeeldingen die er in staan, draait ze enkele keren om verschillende invalshoeken te zien en bergt ze dan weer op. Dit alles zwijgend en met een stoïcijnse blik. Sander kan niet zien wat er in die documenten staat. Als zijn blik op de documenten valt vertroebelt zijn zicht meteen.

Hij pakt een microfoonje dat in het plafond lijkt te zijn gemonteerd, drukt op een knopje en zegt iets. Een groen lampje flikkert op zodat de chauffeur de boodschap begrijpt.

Nog vijf minuten rijden ze door. Sander ziet niets buiten. De donkere ramen verbinderen dat ze naar buiten kunnen kijken. Slechts een zwak licht geeft aan dat er een buiten bestaat. Hij hoort de wielen over een grindweg glijden. Het knisperen van het grind en de vertraging van de auto doen vermoeden dat de bestemming is bereikt.

De auto staat stil. Het portier wordt aan de kant van Robbie geopend en hij stapt uit. Het portier wordt meteen dichtgegooid, maar toch is Sander ook opeens buiten, naast Robbie. Met dezelfde militaire passen als in de grote zaal loopt Robbie in de richting van een groot gebouw. Het ziet er uit als een groot herenhuys. Drie verdiepingen met op elke verdieping symmetrisch ogende raampartijen over de volle breedte. Vijf secties met in elke sectie drie ramen. Dit laat meteen zien dat de daarachter liggende ruimtes ook groot moeten zijn.

Eenmaal binnengekomen, lopen ze naar een grote, brede marmeren trap midden in de ruime hal. Het is telkens drie trappen naar de volgende verdieping. Op de tweede verdieping wordt een brede gang zichtbaar. Sander moet moeite doen om zijn het tempo bij te houden. Aan het eind van de gang opent Robbie de deur aan de linkerkant aan de achterkant van het huis. Ze komen in een kamer die – zoals verwacht – groot is en waarin in het midden verschillende tafels in een groot vierkant aan elkaar geschoven zijn met een opening in het midden. Aan de buitenkant zitten daar mensen op twaalf stoelen rondom. In het midden van dat vierkant staat een tafel met een console met veel knopjes erop en waarachter een vrouw zit. Die vrouw zit opgesloten in het vierkant, er is daar geen normale uitgang te zien.